

Posudek vedoucího diplomové práce

studenta Jaromíra Uxy

na téma

„Poměr přímé a zastupitelské demokracie v ústavním pořádku ČR“

Předložená diplomová práce studenta **Jaromíra Uxy** pojímá zvolené téma především formou deskripce v dimenzi normativní a doktrinární souvztažné k ústavnímu systému ČR se stručným přehledem ústavní úpravy několika dalších demokratických států, a to především z perspektivy juristické, fragmentárně obohacené o politologické poznatky a fakticistní údaje.

Cílem práce (s. 7) je představit demokratický řád ČR z pohledu analýzy poměru přímé a zastupitelské demokracie, se zaměřením na hlavní problémové okruhy zvolené materie. Autor zamýšlí pracovat především analytickou metodou a formulovat rovněž svá vlastní, argumentačně podložená stanoviska (s. 7 – 8). Dle ověření systémem pro odhalování plagiátů THESIS.CZ vykazuje práce 5% shodu s jinou prací. V souladu s příslušnými interními předpisy fakulty tento stav nebrání připuštění k obhajobě, přičemž diplomant v rámci obhajoby k takto zjištěné míře shody podá vysvětlení.

Diplomant si téma zvolil po konzultacích s vedoucím práce na základě své odborné preference, přičemž struktura zpracování vychází z průběžných konzultací. Autor projevil o zvolené téma patřičný zájem a snažil se vždy zapracovat jednotlivé připomínky vedoucího práce. Záhy se však ukázalo, že zvolené téma je pro diplomanta poměrně náročné, a jeho zpracování mu působí obtíže zejména pro absenci hlubších vstupních znalostí ústavního práva a státovědy. Tím spíše však lze ocenit vytrvalé úsilí diplomanta o překonání těchto nesnází a úspěšnou finalizaci celé práce.

Po **stránce formální** práce obsahuje 77 stran vlastního textu čítající úvod, tři základní části bohatě vertikálně členěné do kapitol i subkapitol a závěr. Dále obsahuje resumé v anglickém jazyce a seznam použitých pramenů, který zahrnuje knižní literaturu, výčet použitých zdrojů normativních a rovněž pramenů internetových. Práce obsahuje veškeré obligatorně požadované součásti, úprava stránek odpovídá požadavkům na náležitosti normostran. Je psána relativně standardním odborným jazykem, byť je zřejmá nižší zběhllost diplomanta v jeho používání. K formální stránce práce tak z pozice vedoucího práce neshledávám podstatnějších připomínek.

Po **stránce práce s odbornými zdroji** prokazuje diplomant toliko základní orientaci v odborné terminologii, obsahu zkoumané materie, publikační produkci i normativní úpravě. Poznámkový aparát je koncipován formou poznámek pod čarou na jednotlivých stranách v nadstandardní úrovni kvantitativní a standardní úrovni kvalitativní, byť se většinou omezuje na prosté odkazy. Připomínky lze mít především k absenci zapojení časopisecké literatury, která by dílo mohla dále výrazněji prohloubit. V seznamu použitých pramenů dále absentuje seznam použité judikatury, což bohužel koresponduje s jejím velmi nízkým využitím i v práci

samotné, což je dalším značným nedostatkem. Výhrady lze mít rovněž k používání popularizačních pramenů (kupř. server wikipedia.org), které pochopitelně nepředstavují relevantní zdroje pro diplomovou práci. Rozsah zapojení a výběr jednotlivých knižních zdrojů lze hodnotit jako postačující, což platí i o použitém normativním zázemí. Diplomant pracuje převážně s obecnými tituly ústavního práva a státovědy, přičemž využívá zpravidla starších edicí jednotlivých titulů.

Po **stránce koncepční** diplomant práci rozvrhl do tří širších celků. V prvním provádí obecné státovědní vymezení pojetí demokracie (s. 9–36), následně představuje základy demokratického systému v ČR (s. 37–61) a posléze nástin demokratické koncepce ve vybraných evropských státech (s. 62–81). Ke koncepčnímu postupu diplomanta bohužel nutno podotknout, že se částečně odklání od původního zadání. Dle toho mělo být těžištěm díla zpracování ústavního zakotvení demokracie v ČR, avšak výsledná podoba práce je výrazně posunuta do obecné roviny, což navíc znemožňuje hlubší analýzu v zamýšlené tematické výseči. Zvolená koncepce však i přes uvedené výhrady nadále alespoň v základní dimenzi postihuje materii vymezenou zadáním práce, které tak elementárně vyčerpává.

Po **stránce strukturální** má dílo jednoduchou, většinou relativně konsistentní logickou strukturu, byť se místy objevují nesystémové pasáže, které by bylo lépe důsledněji organicky začlenit. Jednotlivé kapitoly jsou zpravidla reálnými strukturálními prvky, byť jsou bohužel místy zatíženy existencí nežádoucích duplicit, překrývání, tematických odklonů či rozostření. V základní linii má dílo celkem jasnou jednotící linii i konsekvenci gradaci, na úrovni jednotlivých kapitol či podkapitol však občas dochází k jejich rozostření. I ze strukturálního pohledu lze tak konstatovat, že i přes některé nedostatky dílo naplňuje základní požadavky na absolventské práce tohoto typu.

Po **stránce metodologické** práce používá především zdroje normativní a doktrinální. Metodologický přístup k těmto zdrojům se téměř výhradně opírá o deskriptivní metodu, která v celé práci zcela dominuje. Téměř zcela absentuje metoda logické analýzy i syntézy, jakož i autorem v úvodu přislíbená komparatistika a vyšší zapojení vlastních argumentačně podložených stanovisek, čímž výsledná podoba práce zdaleka nedosahuje metodologické úrovně plánované v úvodu. Práce je převážně ryzí reprodukcí obsahu použitých odborných zdrojů, které autor pouze různým způsobem propojuje a sporadicky obohacuje o vlastní autorské prvky. Velmi nedostatečný je optikou výstupů vědecké práce Závěr (s. 82n.), který obsahuje toliko obecně známé skutečnosti bez ucelnější systematiky a je ryze pasivním textem bez jakýchkoliv nových poznatků.

Po **stránce obsahové** lze říci, že práce nabízí základní informace týkající se zvolené materie, jenž lze chápat jako velmi elementární vstup do dané problematiky. Tato skutečnost je zatížena bohužel mnoha nepřesnostmi, kterých se diplomant ve své práci dopouští. Příkladem může být řazení parlamentní monarchie mezi autokratické formy vládnutí (s. 16), zaměňování pojmů „platnost“ a „účinnost“ (s. 43) a řada dalších obsahových přehmatů, které bohužel

potvrzují nedostatečné znalostní zázemí diplomanta. Současně lze podotknout, že mnoho těchto nedostatků bylo možno odstranit pečlivější závěrečnou redakcí práce.

Zpracování bohužel nelze hodnotit ani jako komplexní, neboť zejména v pasáži týkající se vnitrostátní úpravy ČR postupuje autor velmi selektivně, přerývaně a chaoticky, přičemž zároveň zcela opomíjí mnoho významných skutečností, aniž by to mělo v koncepci daných kapitol smysluplné opodstatnění. Naopak na jiných místech se rozepisuje v podrobnostech o skutečnostech, jenž jsou pro téma práce podružné, či dokonce mimoběžné.

Práce na řadě míst působí dojmem výrazného nedostatku invence i ujednocení jejího směřování, kdy autor namísto odborného juristického rozboru uniká k obecným tezím mimoprávní sféry. Rovněž řada vzájemně rozporných tvrzení snižuje výstupní úroveň celého zpracování, přičemž důvodem inkonsistencí začasť bývá prostá nepřesnost ve vyjadřování diplomanta či dílčí neznalosti. Závěr nepředstavuje žádný obsahový výstup ve vztahu ke zvolenému tématu, a je pouhým formálním završením textu, s dílčími rekapitulačními prvky.

Celkově je možno shrnout, že předložená práce je v podstatě ve všech sledovaných okruzích zatížena dílčími nedostatky, a jako celek nepůsobí příliš přesvědčivě. Diplomant si zvolil téma, které se bohužel ukázalo býti nad jeho síly, což bylo možné pouze částečně kompenzovat jeho poctivou snahou a studijním úsilím, které slouží diplomantovi v každém případě ke cti. Ocenit lze rovněž poměrně rozsáhlý poznámkový aparát a zajímavý, v základu dobře rozvržený tematický záměr, který se však bohužel autorovi podařilo naplnit pouze částečně. Jakkoliv je tedy v převážné většině ukazatelů předložená práce horší než průměrná, dle názoru vedoucího práce není vysloveně nezdařilá a jednotlivé konstatované nedostatky nedosahují intenzity vytvářející překážky pro její úspěšnou obhajobu.

Lze uzavřít, že **diplomová práce** studenta **Jaromíra Uxy** na téma „**Poměr přímé a zastupitelské demokracie v ústavním pořádku ČR**“ **s výraznějšími připomínkami splňuje požadavky na diplomové práce standardně kladené. Proto ji doporučuji k obhajobě** s navrhovaným hodnocením stupněm „**dobře**“, a v rámci obhajoby což nevyklučuje hodnocení lepší při patřičně kvalitním průběhu obhajoby. V jejím rámci si dovoluji diplomantovi navrhnout rozpravu na následující témata:

- 1) Vysvětlete pojmy „moc konstitutivní“ a „moc konstituovaná“ a jejich vzájemný vztah
- 2) Posuďte ústavnost rozdělení ČSFR vzhledem k tehdejší ústavněprávní úpravě
- 3) Posuďte ústavnost přetrvávající absence Ústavou ČR předpokládaného obecného ústavního zákona o referendu

V Plzni dne 24. srpna 2012

JUDr., Bc. Richard Pokorný, Ph.D.
Katedra ústavního a evropského práva